

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótalajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Résen legyünk!*)

Szeptember közepe táján jelent meg a lapokban egy fontos közlemény: „Farkasok bárányszőnyegben,” amely, úgy hiszem, minden hazafias érzésű magyar polgár figyelmét megragadta és lelkét a benne lévő leleplezés miatt fölháborította. E terjedelmes cikkben a szerző aggodalommal ugyan, de férfias nyíltsággal és bátorsággal tárja elő a tejjel-mézzel folyó Alsó-Bácskában néhány, az egyházi autonómia leplebe burkolódzó, hazafiatlan üzelmekkel foglalkozó tót ügyvéd, pap és tanító botrányos igazságait a magyar állam ellen.

Midőn e közleményt olvastuk, önkénytelenül is eszünkbe jutott ama bizonyos állatról egy népies közmondás, amely állat jégre ment táncolni akkor, midőn a legjobb dolga volt. Természetesen pórul járt a szerencsétlen. Így pórul kell járnia minden egyes hazáruuló atyafinak, — aki már meguntta itt a jó buzakenyeret és a zab vagy

*) Munkatársunknak felháborodó hazafiai érzelmű erőszavakat használ ugyan, de cikkének alapgondolatát a magyarság erősödése érdekében mi is értékesnek tartjuk s az illetékes tényezőknek figyelmébe ajánljuk.

kukorica darából készült brugóra áhi-tozik, mert különben megférne bőrében, — ha a magyar állam vezető emberei komolyan hozzálátanak e hazánk testén rágódó, rút mételynek kiirtásához. Mert mi lesz belőlünk, ha egy-egy a Kriván alul ide szakadt és amerikai tót pénzzel jól megfizetett tót agitátor alávaló, arcunkat fölháborodásunkban pirral borító, kihívó, a különben jó magyar érzelmű alsó nép lelkét megmaszlagosító hazudozásait és őrtült rémképekkel illusztrált badarságait tovább is túrjuk és elnézzük? Bizony-bizony cudarul állunk és ha ez így megy tovább, akkor a tóton kívül a többi nemzetiség, sőt a közönyös, de különben jó magyar érzelmű, derék svábunk is vérszemet kap, hazaellenes klubbot alakít és követeli a saját falujában, hogy mindenpusztuljon, ami a magyar nemzetre vonatkozik, ami a magyart, mint e hazában uralkodót a többi fölé helyezi.

A megfelelő intelligenciájú magyar nép, mint e sok nyelvű birodalom uralkodó nemzete, főleg tősgyökeres, gyönyörűen hangzó, erőteljes nyelvvel

szorítja le a többi itt letelepedett, védő szárnyaink alatt új hazát nyert és anyagi jólétnek örvendő többi nemzetiségeket. Ezért első és legfőbb kötelessége a magyarnak minden erejével oda hatni, hogy nyelvét minden itt élő honpolgár elsajátítsa, megszeresse és örömmel beszélje.

Annyi szabadságot egy uralkodó nemzet sem ad a vele egyenjogúságot élvező többi nemzetiségnek, mint épen a magyar. És mi a hála ezért? Az, hogy néhány hitvány agitátor népszerűség hajhászásból idegen nyelvű polgártársait a magyar nyelv megtanulása ellen ingerli azon érveléssel, hogy ezt megtanulván, ami hazafias kötelessége volna, a saját anyanyelvét veszélyezteti s renegát lesz.

Agyonbunkózni való gonoszok azok, akik ilyen hazug, embertelen gazságra bujtogatják az alapjában jólelkű, de könnyen eltántorítható idegen ajku polgártársainkat. — Hát ugyan ti lelketlen agitátorok, micsoda bűn az, ha mindenki, aki itt él, e haza uralkodó nemzetének: a magyarnak, amely e szép föld minden

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Szüretek régen.

Irta: **Kajabusz.**

„Szárnyat ölt fel szívem gondolatja — és repülj” . . . vissza negyven-negyvenöt esztendővel oda, ahol igazán gyönyörködhetel s élvezheted a szüret kellemességeit. Mert a mai szüretekről nem érdemes szót ejteni, legalább itt, minálunk. Tessék csak azt észbe venni, hogy nekem 4, azaz négy hektó borom termelt egy ezer „vadrát” ölnyi területen. (A harangozó így mondja.) És hogy milyen lesz a kvalitása, azt el is képzelhetjük. Nevezetesen a rizling még olyan éretlen, kemény volt, hogy a rigó, ha hozzávágott egy szemhez, hát könybe borult orcával röptült tovább, a mézes fehér és hárslevelű pedig átadták magukat a rothadásnak, lévén szeptemberben kéthetes eső. Hát már most milyen bor lesz az a bor, mely ilyen szőlőkből születik? Szerencse, hogy én megiszom a bort, hacsak nem káromkodik, akármilyen karakterű.

Irva vagyon, hogy őrizkedni kell az olyan emberektől, akik bort nem isznak, mert az ilyenekben mázsaszámra találtatódna egyeb

gonosz, istentelen tulajdonságok. Még a tulajdon német nemzet költője, Göthe is így énekel:

Trunken müssen wir alle sein
Jugend ist Trunkenheit ohne Wein,
Trinkt sich das Alter wieder zu Jugend,
So ist es wundervolle Tugend.
Für Sorgen sorgt das liebe Leben,
Und Sorgenbrecher sind die Reben.
(Olykor mindenki csak megrészegül,
Az ifjuság: részegség bor nélkül.
Vétség, ha ifjuságot lel a borban,
A legdicsőbb erény valóban.
Gondról gondoskodik az élet,
A bor páratlan gondúzónek.)

De fölösleges német poétához fordulni, mikor a mi költőkirályunk mondta ki, hogy: Bort megissza magyar ember, jól teszi . . .

Csak hogy a költőkirály idejében még a „szent természet, dajkálkodó anyánk” nem harcolt ellenünk és nem tette esuffá mindenféle nyavalyával a szőlőtermést, mint azt most cselekszi. Ugy látszik, hogy a természet szerepét ma már ezen a téren is átveszi a művészet. Tessék megnézni, hogy műtrágyával tenyésztenek műszőlőt és szürnek abból mübort. A természetre nem is hederítenek. De hát én nem értek a földnek illetén megpumpolásához, azért terem nekem ezer „vadrát” négy hektoliter. Tehát „vissza, vissza szép hazám öledbe”.

Vissza negyven évvel a multba szüretelni a Hegyaljára. Ismeri a nyájas olvasó a Hegyalját? Legdélibb nyulványa ez annak a trahit és riolit hegységnek, mely Eperjes táján kezdődve, csaknem szakadatlanul tart Tokajjig. A hegység iránya észak-déli s nyugotról legnagyobbbész a Hernád, keletről az Ondava és Bodrog folyók zárják be. De nem ez a fő, hanem az, hogy ezen a földön termelt mindig a legzamatosabb és legerősebb igazság. És micsoda gyönyörűség ömlik el ősszel ezen a vidéken, mikor a napfény patakzik a tájon, mely csudálatos üres és hangtalan lesz szüret felé. Semmi tájnak nincs külön költészete, mint a hegyaljai szüretök őszi bájának. Persze napfény kell hozzá, a késő őszenek fukarul kimért, de annál tisztább napfénye, mint a delelőjét túlhaladt édes asszonyi szépséghez a kedvező világítás, a meleg hangulat színe. Már a tájék összbnyomása a legandalítóbb. Valami méla mosolygás, hallgatag derű ül az egész képen; fönn az élénk zöld szőlőkön, lenn a vékony vizerektől és erdőktől átszegett sötétebb zöld mezőkön, amelyek fölött már sehöl sem szállanak dalos madarak. Ehhez képest a sárbogárdi homok valóságos Afrika. Igaz, hogy úgy is fordult a dolog néha,

egyedül vértel szentelte meg, zeng-zetes és irodalmilag kiművelt nyelvét megtanulja, megszereti és szépen beszéli? Azt mondják, hogy még a cigány beszéd megtanulása is hasznos; hát akkor a magyar haza nyelve, annak a nemes szívű nemzetnek a nyelve, — amely nemzet sohasem üldözte idegen ajku testvéreit, sőt a legmesszebb szabadságban részesítette mindenkor és részesíti jelenleg is, hisz elég bepillantunk ezek iskoláiba, ahol a magyar nyelv még most is terra incognita a gyermekek előtt — talán alávalóbb, mint ennek a kóbor fajzatnak a primitív beszéde? Ti gonoszlelkű s rút haszonvágyból cselekvő luciferek, szörnyű gazságtok az égbe kiált és szinte hihetetlen, hogy magyarok istene Jupiterként nem sujt le tüzes villámaival reátok, a pusztító Ármánynak szolgálékü, léha bandájára! Nincs oly erős szavunk, amelylyel méltóan bélyegezhettök meg ördögi munkátokat! De jön a fizetés napja s nem kerülitek el a bűnhődést, amely reátok várakozik! E bűnhődés pedig az lesz, hogy saját fajotok fog benneteket kivetni, miként a páva tollaival ékeskedő mesebeli csókat verte ki a saját falkája. — Ez lesz a megérdemelt büntetésetek és ti rút halállal, a legszánandóbb módon, erkölcsi megsemmisüléssel pusztultok el.

És hogy ez minél előbb bekövetkezzék, a magyar állam elodázhatatlan teendője, hogy belenyuljon legelőször is az iskolákba, ahol a zsenge lelkű gyermek formálódik, ahol először nyeri azokat, az egész életére kiható benyomásokat, amelyeket kitörölni nem lehet, legyenek bár azok jók vagy gonoszak. Mit várhatunk mi az olyan romlott

szívű tanító munkájától, aki a magyar nemzet legszebb, lelkünket az égbe ragadó imájának: a himnusznak éneklésekor magában az Isten házában és itt az őt tápláló magyar házában tüntet s fellázad ellene. Az ilyen gonosztevőt nem pénzbírsággal, nem egy-két hónapi börtönnel, nem megrovással kell büntetni, amit különben könnyen leráz magáról, hanem kitiltani e házból örökre s nevét Pausanias, Ephialtes és más cégéres hazaárulónak a módjára megbélyegezni. Itt más orvosság nincs! És ha nem így cselekszünk, akkor álmártirokat tűrünk meg hazánkban, akik a félrevezetett elem előtt, mint üldözöttek, még nagyobb tekintélyben fognak sütkérezni és még jobban fogják kihasználni aljas céljaikra. Emeljenek bár az ilyen gazoknak szobrot külföldön vagy Amerikában hazánk ellenségei, de legalább elveszjük a kedvét mindazoknak, akik hasonló gonosz tette akarnának vetemedni.

Legfőbb teendőnk tehát az, hogy megtisztítsuk az idegenajku községekben levő iskolákat mindazon tanítóktól, akik a magyar állam ellenségei és akik a magyar nyelvet nem méltatják arra, hogy a zsenge lelkű gyermekekkel el-sajátítsák és megszeretessék. Az autonómia ne legyen palást ilyen helyeken, amely alatt a haza ellen főzik a gonosz terveket. Az ilyen iskolákat legjobb államosítani, nem törődve azzal, vajjon tetszik-e vagy nem tetszik-e az atyafiaknak. Az állam, úgy hiszem, ilyen tekintetben az autonómia fölött áll. Kipróbált, jó magyar érzelmű tanítókat kell itt alkalmaznunk és munkájukat a legélesebben kell megfigyelnünk és őket hazafias törekvésükben hatha-

tósan támogatnunk. Az ellenőrzést pusztán a tanfelügyelőkre biznunk nem elegendő. Hiszen ezeknek adminisztratív teendőjük oly sok, hogy az itt-ott való megjelenésükre is alig jut idő. Sok felekezeti magyar iskolában az a szokás, hogy a népiskolák látogatását, illetőleg az azokban való eredmény konstatálását középiskolai tanároknak bizzák, akik egy-két nap alatt alaposan megvizsgálják egy-két iskolát és a tapasztaltokról írásbeli jelentést tesznek az illetékes hatósághoz a tanító működéséről. Nem volna helytelen, ha minden megyében, de különösen a nemzetiségi iskolákban a kultuszminiszter a tanárok közül bizna meg egyeseket nemcsak a tanulmányi eredmény, hanem a hazafias szellemben való munkálkodás megfigyelésével és különösen a magyar nyelvben tanúsított előmenetel megvizsgálásával. Sok nemzetiségi iskolában a magyar nyelvi eredmény, különösen ahol a pap, a tanító és az iskolaszék hazafias érzése gyenge lábon áll, zérus fokon van. Ilyen helyen nemcsak nem tanítják a magyar nyelvet, hanem még szitják ellene az ellenszenvet a gyermekben, sőt magyar gyűlöletet kreálnak belőle. Erről szomorú tapasztalatunk van.

Igy nem erősödhetünk; így csak papiroson mutathatjuk ki a magyarság térfoglalását, a magyarul beszélők számát. A magyar állam, ha egyes nemzetiségi vidéken belenyul az iskolákba, azért nem lesz erőszakos, mert önvédelemből teszi. Bár lett volna erőszakos, akkor amint Türr tábornok, kiváló hazánkfia mondta egy pánszlávérmű polgárnak, — Kárpátok határolta szép hazánkban nem volna más, csak magyar. És milyen kár, hogy a magyar nem volt

hogy lueskos, csatagos volt az egész szüretelő közönség s a szedők a körmeikre fújták a meleg lehelletüket, vagy tüzből kiszedett tégladarabokat markolásztek. De hát mi csak arra emlékezünk, mikor napfény patakzott az őszi tájon. Melege ugyan annak se volt már, csak fényes mosolya. Mert hiszen ott a szüretelés Simon Juda hetére esik, amely október végén van. Akkor pedig már jön a vén, hideg öreg. A havashaju, mint Ovidius atyánk beszéli

A Bárczay László uraság szőlőiben 8—10 napig is eltartott a szüret, pedig 15—20 szedő is volt. Mind urbéresek, napszám nélkül teljesítették ezt a szolgálatot, ebédre kaptak birkahusos kását. Ez ott az obligát szüreti eledel. Nagyon jó annak, aki szereti.

Am az urak asztalán minden volt, ami jó és drága. Az inas meg a lovász elmentek öt agárral az őszi mezőkre s hamarosan három-négy nyullal tértek vissza. Ugy, hogy a szüret végefelé már a puttonosnak se kellett a nyulhus. Pedig ő kelmének erőre van szüksége, mert a kilométer hosszú, hegynek fölvezető szőlők mesgyéjét rója egész nap.

Bizony még akkor nem volt szőlőmalom, amin örölték volna a termést, hanem volt taposó, akinek a talpa alól esurogdogált a

a Furmint finom leve. Megfordultak ott mustkóstolás s borvásárlás végett pájeszes lengyel zsidók a legtisztább vérből.

De nemcsak egyféle bor kerülközött ki a hegyaljai termésből. Hát? Hát többféle.

a) Esszencia. Az aszuszemek a fürtökről kiszemeltetnek, kádakba töltetnek, melyek alul ki vanuak furva s csappal ellátva, hogy az aszúból saját sulya okozta nyomás következtében kiszivárgó nedv az alájok helyezett edényekbe folyhasson. Az esszencia inkább különőség, mint ital. Jóformán kenyérré lehetne kenni, mint a mézet.

b) Aszabor. A megszedett aszuszemek a gyűjtőkádakból úgy méretnek ki, ahány puttonos aszabor készítése céloztatik. Van 1, 2, 3, 4, 5 puttonos aszu. A kimért aszu péppé tapostatik s kellő mustmennyiség öntetik rá s úgy hagyatik 20—48 óráig. Azután a zsákokban kinyomott aszu hordóba töltetik, az édes törköly pedig felhasználatik.

c) Fordítás-ra. A kitaposott aszutörköly kádba fordítatik s rá közönséges must töltetik s jól összekavartatván négy-öt óráig úgy hagyatik, mire ismét nyomósákon kitapostatik. Ez ugyan nincs az aszaborok sorában, de azért fejedelmi ital. Sárbogárdon egyszer a

doktor bácsi — Sávoly — egy készített aszabort, hogy megvett a boltban néhány kiló mazsolaszőlőt s azzal gyarapítá megtöppedt szőlőbogyók mennyiségét s erre öntötte a mustot. De bizony csak paródiája volt az az igazi aszunak.

d) Szomorodni. Azon fürtökből készítik, melyeknek bogyói közül az aszuszemek nem szedetnek ki. A szomorodni minősége a fürtökön levő több vagy kevesebb aszuszemek mennyiségétől és azok tökéletesebb vagy silányabb kiképződésétől függ. Van eset rá, hogy fölulmulja az aszabort, ha ez silányabb esztendőben készül a szomorodnival.

e) Mászás. Ez inkább pincekezelés, mint termés szüleménye. Lehuzatván t. i. seprőjéről az aszu, vagy szomorodni bor, arra közönséges bor töltetik fel, mely habár nem bir is az anyabor édességével, mindazáltal nemessé fejlődhetik ki. A mászás tehát másod felöntésből (másodlás) származik.

Azonban hát a nagyságos ur már bevette napjárulékát a szőlőkből, azaz megevett a Furmint, Balafánt, Gohérból annyit, amennyit Rusznyák Antal 5 kilóban szállít Gyöngyösről. Tulontul szereti a nagyságos ur a szőlőt, a bort nem.

valamikor erőszakos. Ez az erőszakosság nem bűne, hanem érdeme lett volna, főleg mostan, amidőn a „farkasok bárányszőnyegben” törnek reánk, törnek honi nyelvünkre és így magyar hazánkra.

De résen legyünk és résen kell lennünk, mert csak erős hazafias érzéssel párosult körültekintés és kellő szigor a hazafiak ellen biztosítja azt az eredményt, amely szeretett hazánk nagygyá tételéhez és az európai művelt nemzetek között méltóan megállni tudáshoz feltétlenül szükséges. Pusztítsuk ki a viperafajzat, a hazaárulók magvát is. Legyünk jóakaró testvérei idegen ajku polgártársainknak, gyámolítsuk őket minden nemes munkájukban, de kössük a lelkükre erősen, hogy magyar hazában csak magyar szívvvel szabad gondolkozunk, csak magyar szívvvel érezzünk.

Résen legyünk!

Sz—ly.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap Fernbach Károly főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amely iránt a bizottsági tagok vajmi kevés érdeklődést tanúsítottak. Szerb bizottsági tag a gyűlés kezdetén egy sem volt jelen. A gyűlés vége előtt pár perccel érkezett a terembe Karakásevits Milivoj bizottsági tag.

Fernbach főispán a közgyűlési terembe pontban 11 órakor lépett be, üdvözlően a megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével dr. Agyits Jánost bizta meg.

A közgyűlésnek egyedüli tárgya a m. kir. miniszterelnök leirata volt Rákóczy Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazaszállítása

Előkezemereg egy kis pálinkára az öreg pásztor is. Harmine éve őrzi a hegyet. A retket már nem tudja elharapni, de a pipát még úgy meg tudja szorítani a szájában, hogy nem foly ki a pipaszár mellett a nedvesség, végig ereszkedve az állán, mint a csendes eső a kukoricaszáras tetejű istálló megrokkant falán.

Ebédre kiballag a rektor ur is. A nagyobb egyházakban 3 éves (hivatalra nézve) akadémikus rektorok vannak, azaz hogy voltak. Academia promotio azt jelentette, hogy a végzett teológus kiment három évig rektoriára s az ott szerzett pénzen külföldi akadémiai látogatott.

Igen kedves firmák voltak ezek a 23—25 éves diákleányok az asszonyi nem előtt. Akadémiai ugyan kevés látogatott közülök, de a szüretre mindegyik eljön, egész hetet is kint töltenek a hegyen.

Piktör kezére méltó volt aztán, mikor a rektor ur mind a négy oldalára jóllakván, hosszuszáru pipáját a szájába, a gitárt pedig kezébe vette és hálál az ebédbe jótéteményekért elpengette azt a nótát:

Nem iszom én, csak a szőlő levét,
De azt is úgy, ha megszűrik előbb.
Nem szeretek, csak barna menyecskét,
De azt is úgy, ha megcsókol előbb...

végzett teendő intézkedések, továbbá Kassa sz. kir. város törvényhatóságának megbízása az ott végbemenő temetésre, — végül a kiküldött bizottságnak jelentése a mikénti részvételnek megállapítása iránt.

A bizottság javaslatát, amelyet Gyurisits György főjegyző egész terjedelmében telolvasott, a törvényhatósági bizottság egyhangú lelkesedéssel és helyesléssel tette magáévá és a javaslat alapján kimondotta a törvényhatósági bizottság, hogy az országgyűlés képviselőházához felir, hogy a nagy hazafiakat diffamáló 1715. évi XLIX. törvényeiket batályon kívül helyezze, a szabadság, az alkotmány és nemzetünk érdekében kifejtett hervadhatatlan érdemeiknek emlékéért törvényhozásilag örökítse meg; s elhatározta, hogy az összes vallásfelekezeteket felkéri, hogy folyó hó 28. és 29-én délelőtt félórán harangoztassanak és november hó 4-én ünnepélyes háladó istentiszteletet tartsanak, amelyre az egyesületeket, hivatalokat, a tanulóifjúságot meghívja és amelyen a törvényhatósági bizottság testületileg fog résztvenni; elhatározta, hogy az országos bizottságnak a rendezési munkálatok körül kifejtett tevékenységeért, továbbá Thaly Kálmán országgyűlési képviselőnek a szent hamvak felkutatásáért és személyazonosságuk megállapításáért köszönetét fejezi ki és feliratilag üdvözl. Rákóczy szarkofagjára koszorút helyez.

Szegedre, valamint Budapestre, Kassára és esetleg Késmárkra küldöttségeket küld.

A Szegedre küldött bizottságot dr. Alföldy Arpád helyettes polgármester fogja 27-én vezetni. Tagjai: dr. Thurszky Zsigmond, dr. Donoszlovits Vilmos, Frey Imre, dr. Grüner Samu, Henneberg Sándor, János Gusztáv, dr. Mayer Nándor, Pekánovits András és Zsulyevits Ernő bizottsági tagok. A küldöttségben való részvételre felkéretnek még: dr. Jovánovits József tb. ügyész, Prokópy Imre és Rác Soma tanárok, Rittinger Antal főgimnáziumi igazgató és Vértesi Károly ügyvéd. Az október hó 28. án Budapesten rendezendő gyászünnepélyen való részvételre kiküldettek: Fernbach Károly főispán vezetése mellett Hauke Imre polgármester, Spanyol József tanácsnok, dr. Baloghy Ernő orsz. képviselő, Buday Gergely, dr. Falcione Arpád, dr. Falcione Nándor, Fejér Gyula, Koczár Zsigmond, Kozma László, Kupuszárevits Lyubomir, Méri Ignác, Rados Márk, Roheim Zsiga és Széchenyi József. Részvételre felkérettek Fernbach Péter Zombor sz. kir. város orsz. képviselője, dr. Fischer Mihály izr. rabbi, dr. Jovánovits József tb. ügyész, Lombos Alfréd ág. ev. lelkész, dr. Novák Elemér kinstári alügyész, dr. Pataj Sándor az Igazság szerkesztője és Vértesi Károly író.

A Kassán október 29-én megtartandó gyászünnepségen városunk képviselőjére felkéretnek Fernbach Károly főispán, Hauke Imre polgármester, Méri Ignác és Vértesi Károly. Utasított a tanács, hogy hívja fel a város közönségét, hogy az örömnempe való tekintetből házeit lobogozza fel és 27-én este ablakait világítsa ki.

Henneberg Sándor: Örömmel veszi tudomásul a kiküldött bizottság javaslatát, de kéri kimondani, hogy a kassai ünnepségen csakis olyan bizottsági tagok vehetnek részt, akik diszmagyar ruhával bírnak.

Fejér Gyula: Végtelen megtiszteltetésnek veszi, hogy a küldöttség tagjai sorába őt is beválasztották, de a legnagyobb sajnálatára kénytelen a törvényhatósági bizottságot felkérni, hogy a küldöttségből hagyassék ki, mert

rheumatikus bántalmi miatt azon részt nem vehet. Egyébként kéri azt is precizirozni, hogy a küldöttség tagjai minő diszmagyarban jelenjenek meg, mivel gyászünnepélyről lévén szó, a fekete diszmagyar volna viselendő.

Fernbach főispán: Felvilágosításal kijelenti, hogy a miniszterelnök leiratában arra kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy az örömnempe a küldöttség tagjai a legnagyobb fényt fejtsek ki, tehát ne fekete diszmagyarban jelenjenek meg.

Sztrilich Zsiga: Kéri a miniszterelnök leiratának felolvasását.

Hauke Imre mind a miniszterelnök leiratát, mind Kassa város megkeresésének vonatkozó részét felolvassa, melyben szintén nem fekete ruhában, hanem teljes fényben való megjelenésről van szó.

Dr. Donoszlovits Vilmos: Minden tekintetben örömmel fogadja és teszi magáévá az állandó választmány javaslatát, de nem tartja helyén valónak, hogy Zombor város legnagyobb vallásfelekezetének képviselője Fejér Gyula apát a bizottságból kihagyassék. Minden félreértés elkerülése végett, vegye tudomásul a törvényhatóság Fejér bizottsági tag bejelentését, hogy a küldöttségben betegségére való tekintetből részt nem vehet, de a küldöttség névsorában hagyassék meg.

A város közönsége ily értelemben határozván, Fernbach Károly főispán a jegyzőkönyvet nyomban hitelesítván, a közgyűlést berekesztette.

H i r e k.

Kitüntetések. Őfelsége a király Buschek Vilmost, háziezredünk parancsnokát a III. osztályu vaskoronarenddel tüntette ki; Piukovich Ödön, bács megyei földinknek a kuriához berendelt szegedi táblabírónak nyugalomba vonulása alkalmából a kuriai bírói címet adományozta.

Dr. Baloghy Ernő körútja az ujverbászi választókerületben.

Az a meleg érdeklődés, amely dr. Baloghy Ernő országgyűlési képviselőt a kulai és topolyai polgárság részéről tájékoztató körútja alkalmával kísérte, újabbán még fokozottabb mértékben nyilvánult meg, amidőn folyó hó 7-én dr. Rényi József topolyai orvos, a kerület függetlenségi és 48-as párt elnökének és Prokópy Imre zombori tanárnak kíséretében Szeghegyen és Bácsfeketehegyén körútját folytatta. A reggel 7 órai vonattal megérkezvén a hegyes-feketehgyi állomásra, Szeghegy község nevében Weinrich Dániel jegyző és Roth Mihály pártelnök üdvözlötték a képviselőt. A menet, amely mintegy 25 kocsiból állott, a diadalkapuvál és zászlókkal díszített fűteán a község háza elé ért, ahol a községi bíró, majd pedig Engisch ág. ev. lelkész üdvözlötték. A képviselő tájékoztató beszédét a nagyszámu közönség állandó tetszéssel kísérte. Majd Prokópy és Rényi szóltak az egybegyűltekhez. Ezután Bácsfeketehegyén tartotta meg a képviselő beszámolóját. Bácsfeketehgy határául Perlaki József pártelnök, a község házában pedig Kozma Dezső jegyző fogadták. Egy órakor igen sikerült társasbédet rendeztek a képviselő tiszteletére, amelyen dr. Steinitz Gyula mondott igen talpraesett felköszöntőt a bácsfeketehgyiek nevében. Délután fél 4 órakor a kishegyesi határba ért a menet, ahol Limbeck Pál jegyző fogadta. A polgárok a község háza udvarán gyűltek egybe, ahol a képviselő lényes beszéddel jutalmazta meg a személye iránt tanúsított ragaszkodást. Este bankett volt, amely mindvégig emelkedett lelkes hangulatban folyt le. A képviselő és kísérei az éjjeli vonattal utaztak vissza Zomborba.

Áthelyezés. Az eltávozott Uhlmann Miklós állami főgimnáziumi tanár helyébe a vallás- és közoktatásügyi miniszter Prodán Gyula egri állami főreáliskolai rendes tanárt helyezte át.

Kegyuri ülés. Zombor szab. kir. város kegyuri bizottsága folyó hó 14-én a város háza nagytermében közgyűlést tart.

Thea-estély. A „Zombori Jótékony Magyar Nőegylet“ 1906. évi október hó 20-án délután az „Elefánt“ szálloda termeiben ötórás teát rendez. Beléptidő, mely egy csésze teára és süteményre is jogosít, személyenként 2 korona. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtatnak és hirteligen nyugtáztatnak. A rendezőség kéri a közönséget, hogy a humánus ügyet karolják fel az által, hogy az estélyen minél számosabban jelenjenek meg.

Eljegyzés. Laehne Hugó országos képviselő eljegyezte néhai dr. Heinrich Béla és neje született kamjonkai Szemző Georgina leányát, Alicét.

Jubiláris dalestély. A bezdáni olvasókör dalárda a zombori kaszinó egyesületi és zombori iparos dalárdák közreműködésével holnap, 13-án 10 éves fenállásának megünneplésére dal- és táncestélyt rendez. A kaszinó egyesületi dalárda vezetősége ez uton is felkéri azon tagokat, akik a kirándulásban részt vesznek, hogy a ma este megtartandó gyakorló órán a kirándulás mikéntjének megbeszélése végett is megjelenni sziveskedjenek.

A Bács-Bodrog megyei Irodalmi Társaság választmánya a múlt hétfőn, október 8-án a Polgári Kaszinó-Egyesület helyiségében Vértési Károly elnöke alatt gyűlést tartott. Vértési Károly elnök bejelentette, hogy száz korona lefizetésével belép az alapító tagok sorába. A titkár jelentette, hogy a társaság tagjai szíves készsággal küldik be megjelent műveiket s vállalkoznak fölolvadásokra. A választmány elhatározta, hogy a társulat nyilvános fölolvadógyűlések tartásával még ez év folyamán megkezdi működését. Új tagok fölvétele is volt.

Tanítók gyűlése. A bács megyei református tanítóegyesület e hó 10-én tartotta Ujvidéken Máthé László ómorovicsai tanító elnökletével évi közgyűlést. Dobó Sándor hajduböszörményi tanító munkára serkentette kartársait, hogy ne nézzék ölbe tett kezekkel szomorú helyzetüket, mert 300 forintos fizetésükből nem tudnak megélni. Mindenkinek fizetését rendezték, csak a felekezeti tanítókat nem. A közgyűlés bizottságot választott, mely saját költségén Budapestre utazik és ott részt vesz az országos bizottság gyűlésén. Az országos bizottság e hónap 18-án tárgyalja a felekezeti tanítók ügyét és a sérelmeket orvoslandó, az ügyet az országgyűlés elé viszi.

Adófelszámolási bizottság működése. A zombori egyenesadó felszámolási bizottság folyó évi október hó 15-én, hétfőn kezdi tárgyalni a titeli adóhivatali kerülethez tartozó községekből beérkezett felszámolási telfolyamodványokat. Pénzügyigazgatósági épület 6. számú földszinti szoba.

Esküvő. Keményffy Aladár ujvidéki kir. aljárásbíró e hó 3-án esküdött örök hűséget Gruics Anna kisasszonynak Bécsujhelyen.

Ügyvédestély. A zombori ügyvédi egyet f. hó 16-án, kedden este az „Elefánt“ szálloda nagytermében társas vacsorával egybekötött estélyt rendez. Az egyleti tagokon kívül vendégek is részt vehetnek, kiket minden egyleti tag meghívhat. A rendezőséggel megbízott ügyvédek: dr. Késmárky Béla, dr. Janovich Miklós és dr. Turányi Zsigmond azon fараdoznak, hogy összhangzó társaság adjon az estélyen találkozókat. Mint értesülünk, az estély igen sikerültnek ígérkezik.

A városi utadó. Hauke Imre, Zombor szab. kir. város polgármestere közhírré teszi, hogy az 1906. évi utadó-kivetés befejeztetvén, az folyó 1906. évi október hó 15-től 31-ig terjedő 15 napon át a város-házán I. emelet 22. ajtó a városi számvevőség mellé rendelt utadókezelőségénél közszemlére kitétetvén, ezen időtartam alatt az érdekelt fél a sérelmesnek tartott kivetés ellen a közgazgatási bizottsághoz felszólalhat.

Öngyilkossági kísérlet. Judicza Mitka szabadkai napszámosnő öngyilkossági szándékból a napokban zsirszódát ivott és veszedelmes belső sérülést szenvedett. A mentők a kórházba szállították, ahol most már minden veszélyen túl van.

A póttartalékosok kártalanítása. A honvédelmi miniszter leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz a tényleges szolgálatot teljesített póttartalékosok kártalanítása ügyében. Egyszersmind nyomtatványokat bocsátott a hatóságok rendelkezésére, amelynek rovatai a miniszter utasításai szerint kitöltve a minisztériumhoz felterjesztendők. A kártalanítás összegét, amely fejenként és naponta egy korona hatvan fillért tesz ki, november elsején folyósítja a kormány.

Megunta az életét. Gayer György Pertich Jakab szabadkai szállásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már nem volt élet benne. Tették oka állítólag gyógyíthatlan betegség.

Orvtámadók. Kurucz János és Zvonár Márk szondi legények régi haragosai Stanisics Istvánnak és eltökélték, hogy Stanisicsot meglesik s megverik. Folyó hó 4-én este szintén lesték Stanisics Istvánt. 9-10 órájában egy a Stanisics termetéhez hasonló alakot láttak az utcán haladni. Abban a véleményben, hogy az Stanisics, botokkal megtámadták és alaposan elverték. Csak másnap tudták meg, hogy Stanisics István helyett Gyánics Lőrincet verték meg, aki a tévedésből kapott veréstől eredő súlyos sebeivel most ágyban fekvő beteg.

Eltűnt diák. Az október 6-iki gyásznapra Aradra zárandokolt vidékiek közül a gyásznap napján, szombaton, rejtélyes módon eltűnt egy tizenhat éves ifjú, akinek azóta nyoma veszett. Az eltűnt diákot Bildhauer Antalnak hívják. Szabadkai születésű aki a lippai kereskedelmi iskolának volt a tanulója s aki az iskolának többi növendékével együtt a vértanuk emlékének ünnepére ment Aradra. A tanulók résztvettek az összes ünnepségeken, ahol Bildhauer is mindenütt velük tartott. Szombaton este a fiu egyik társának egy Deutsch Dezső névre címzett levelet adott át és eltávozott. Azóta nem látták a fiut. A levélben bejelenti, hogy a Marosba öli magát. Öngyilkosságának okáról egyetlen szó említést sem tesz hátra hagyott levelében. Elképzelhető milyen rémületet okozott a lippai zárandokok között a szerencsétlen fiu eltűnése. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, mely teljes apparátussal fogott hozzá az eltűnt fiu kereséséhez. A kutatás eddig teljesen eredménytelen maradt. Táviratilag értesítették a Marosparti községeket a fiu öngyilkosságáról. Leketséges, hogy már ki is vetette holttestét valahol a víz.

Leégett gőzmalom. Fischer Mór és fia tulajdonát kepező jánoshalmi nagy gőzmalom a napokban leégett. A tűz a koptatóban keletkezett s dacára annak, hogy a telep munkásai az ott volt fecskendőkkel azonnal a malom megmentésére siettek: az teljesen leégett, csak a melléképület és a szomszédos házakat tudták megmenteni. A kár rendkívül nagy, mert a berendezéseken kívül igen nagy nyers és készárú is a tűz martalékává lett. A virágzó és 25 év óta fennálló malmot tulajdonosai újra építik. A biztosításból a kár nagy része megtérül.

Amikor a vendég nem fizet. Szeváncsev Milos zombori lakos folyó hó 7-én délután betért a szomszédságában lakó Gyeguss János Antal-utcai koreszmájába és ott időzött estig. Ez idő alatt 3 liter bort fogyasztott és mivel fizetés nélkül akarta a koreszmát ott hagyni, Gyeguss János felszólította, hogy előbb fizessen, amikor Szeváncsev a felhívásnak nem akart megfelelni és fizetés nélkül távozott. Gyeguss őt lakására követte és követelte a bor árát, amiről azonban a borfogyasztó hallani sem akart. Erre Gyeguss egy tégladarabot dobott Szeváncsev felé, de nem találta el. Szeváncsev haragra lobbant, kést rántott elő s a követelő koreszmárost életveszélyesen összeszurkálta. Gyeguss súlyos sebeivel lakásán ápolják, míg Szeváncsev Milos ellen az eljárás megindították.

Tűz. Psozka József bácsgyulafalvai kovácsmester háza végén levő pajtája, ahol szalma volt összehalmozva, folyó hó 5-én a déli órákban eddig ki nem derített módon kigyulladt és a lángok csakhamar átcsaptak a közvetlen közelben lévő házra, melynek teteje teljesen leégett. A kár a biztosítás révén megtérül.

Szurkálás. Gomboson e hó 7-én a Vidákovits-féle koreszmában tánemulatság volt. A mulató fiatalság között ott volt Kálóczy István és Andrasics Antal, akik már hosszabb idő óta haragosai egymásnak. Kálóczy Andrasicsot megfenyegette. Andrasics a tánc alkalmával Kálóczytól egy nyitott zsebkést látott és hogy az esetleges bántalmazásban megelőzze, úgy intézte a dolgot, hogy Kálóczy háta mögé kerülve, őt több helyen megszurkálta. Kálóczyt nem életveszélyes, de súlyos sebeivel szülei házában ápolják. Andrasics ellen a csendőrség az eljárást megindította.

Bajai fiu Abesziniában. Fölkl János bajai asztalos segéd évekkal ezelőtt kivándorolt Afrikába és ott mint udvari asztalos szolgálatot vállalt a négus udvarában. Egy másik magyar fiuval együtt épített a négusnak tábort egy modern palotát és a palotát modern butorokkal rendezte be. — Fölkl, ki 6 évvel ezelőtt okt. 9-ikén vállalt szolgálatot a négusnál, az uralkodónál nagy kegyben áll. Egy most szüleihez intézett levelében azt írja, hogy még nincsen szándékában haza jönni, mert Abesziniában jól érzi magát és nagy tisztességben részesül.

Művészet — Irodalom.

Nyar. (Pataj Sándor versei.) Budapest, 1906. Kunossy, Szilágyi és Társa kiadása. A szerzőnek ez már a negyedik kötete Csak tavaly jelent meg tőle a Század vége c. kötet, s ime az idén meg itt van a Nyár. A cím azt jelenti, hogy „itt benn vagyok a férfikor nyarában“. De jelenti az érzelmek teljét, hevét is, mely e versekben kifejeződik. Nem hiában mondja: „Ottan, ahol én születtem, Más a vér az érben, Tűz ragyog ott a szemekben, Láng van ott a vérben“. Ennek a tűznek fénye-melege majd mindenik versből kisugárzik. Olyikból csak egy szikrája pattan ki. Az 54 vers elég változatos tartalmu. Egy kicsit heineies, egy kicsit népies, egy kicsit zecsessziós, de mindig szellemes. Bensőség árad ki a családi versekből. Az ugynevezett népdalok inkább csak a formában népiesek. Legügyesebb a más csoportba került a „Cifra szűrőm...“ kezdetű. Nagy mesterétől, Heinetől, 12 drb sikerült fordítást ad a szerző. A szonettek merev formája neki banalitás. A költő arcképével diszitett könyv kiállítása is zecsessziós. Ára 2 korona.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A. Igazán örvendünk, hogy figyelemmel kíséri e törekvéseket s valamint most, azonképen a jövőben is köszönettel vesszük róluk való szíves közléseit. Meg vagyunk győződve, ha mást nem, annyit okvetetlenül elérünk a nyilvántartással, hogy a maszlagterjesztés folyamatát meglassítsuk. Jövő számunkban adjuk.

HIRDETÉSEK.

KI AKAR
egy-
éves **ÖNKÉNTES**

LENNI? Mindazon ifjak kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és

foglalkozásukra való tekintet nélkül 6-6 megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkezeett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

JÁROSSY LAJOS

a LICHTBLAU-féle katonai előkészítő tanf. igazgató tulajdonosa DEBRECEN.

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

JÁNOSHALMA (bácsmegyei) nagyközséghez tartozó TERÉZHALMI BIRTOK PARCELLÁZÁSA.

A kiszállási uradalomhoz tartozó terézhalmi birtokból alólirott pénzüntézetek körülbelül tizezer holdat (1000 □ öl) szétarabolás útján értékesíteni fognak.

A szóban forgó birtok mérnöki felosztása 10 holdas parcellákba már megtörtént, és így az érdeklődőknek módjukban áll a nekik megfelelő parcellákat kiválasztani.

A birtoknak ily apró parcellákba való felosztása azzal a szándékkal történt, hogy kisebb gazdáink, de sőt minél többen, ez időszert földnélküli munkásnépünkől is, anyagi erejükhez és munkaképességükhöz mértén, némi földbirtokhoz juthassanak.

Alólirott pénzüntézetek nem hallgathatják el azon figyelmeztetést, hogy különösen a most említett venni szándékozók csak annyit vásároljanak, amennyivel könnyűszerrel megbirkózhatnak; ezzel szemben az intézetek az egyes parcellák árának megállapításánál szigorú figyelemmel voltak arra, hogy minden gazda ne csak vállalt kötelezettségeinek könnyen megfelelhessen, de a megszerzett birtokon boldogulást is találhasson.

A felosztandó birtok Jánoshalma (Jankovác) község közvetlen szomszédságában fekszik, mely községnek szőlő-, bor- és gyümölcsértékesítésre kiválóan szervezett piaca van, úgy hogy ebben, a birtokhoz néhány kilométernyire eső községekben, az összes gazdasági termények könnyen értékesíthetők.

A birtok igen könnyű mívelésű homok-talaj. Szántónak, rétnak és legelőnek alkalmas területek váltakoznak benne oly talajokkal, melyek kizárólag szőlőmívelésre és gyümölcsstermelésre, de arra kiváló mértékben, alkalmasak.

A szőlőmívelésre szánt földeknek megfelelő előkészítése aránylag csekély költséggel jár, miután más homokterületeken található nagy buckák, itten csak igen szórványosan találhatók.

A legelőrészek állattenyésztésre kitűnően használhatók és így úgy a szántóföldek, valamint a szőlők intenzívebb megmunkálásának előfeltételei adva vannak.

Érdeklődők a birtokot bármikor megtekinthetik. Erre vonatkozó kívánságukkal forduljanak a „terézhalmi parcellázási iroda“ cím alatt Jánoshalmára.

Az egyes parcellák árai csekély kivétellel, holdanként (1000 □ öl) kétszáz és háromszázötven korona közt mozognak; a megvételre kiválasztott parcellák árai felől a Jánoshalma községben lévő irodában nyújtanak felvilágosítást, ahol minden egyéb részletkérdés is megtudakolható és ahol a holdanként 20 koronában megállapított foglaló lefizetése mellett, az adásvétel is megköthető.

Birtokbalépéskor a foglaló összege a vételár 30%-ára készpénzzel kiegészítendő.

Alólirott pénzüntézetek tehát legfeljebb a vételár 70%-a erejéig nyújtanak a megvásárolt ingatlanokra, első helyen leendő bekebelezés mellett, kölcsönt, amely vevő szabad választása szerint lehet vagy közönséges (kamatozó), vagy pedig törlesztéses (annuitásos) kölcsön.

Alólirott pénzüntézetek sem a telekkönyvi megosztásért, sem a tulajdonjog átirásáért sem költséget, sem ügyvédi vagy egyéb munkadíjakat nem számítanak fel.

Egyetemlegesség a vevők között nincsen.

A foglalón kívül minden egyéb fizetés alólirott intézet valamelyikénél teljesítendő.

A Jánoshalmán levő parcellázási kirendeltségen kívül, alólirott intézetek szintén nyújtanak, minden ezen kérdésben, részletes felvilágosítást.

Közgazdasági bank részvénytársaság
Szabadkán.

Bácsmegyei agrár takarékpénztár r. t.
Zomborban.

3-1

A címre tessék figyelni.

A nagyérdemű ruhavásárló közönségnek becses figyelmébe ajánlom a dusan felszerelt elsőrendű

ruharaktáramat,

mindennemű

: : férfi-, nő- és gyermekruha, : :
ugymint

szőrme-, bőr- és sportkabátok,
különlegességek felöltőkben és
gyermekruhákban.

Ió munka! Szabott ár!

Kiváló tisztelettel

BONDY ARNOLD

Zombor, Kossuth Lajos (fő) utca 12. szám,
a takarékpénztárral szemben. 15-8

9894/1906. szám.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben megürült évi 700 korona javadalmazással egybekötött 6-ik számú lovasrendőri állásra ezennel pályázat nyittatik; felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevél, katonai igazolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezűleg irt kérvényüket **1906. évi október hó 20-ig** alólirott elöljáróságnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni, lótartról ő maga gondoskodik.

Kiszolgált altisztek és a csendőrségnél szolgált egyéneknek előny biztosítottatik.

Topolya, 1906. október hó 5-én.

2-2

Elöljáróság.

A legolcsóbb napi áron raktárunkon tartunk mindig kitűnő minőségű

köszönet

u. m. porosz szalon köszönet, salgótarjánit, vodnikit és koakszot.

Egyszersmind ajánljuk nagy raktárunkat mindennemű legjobb minőségű

hegyi tűzifában.

Schwarz Testvérek

12-4

Ujvidék, haltér 12.

Keresete Bellán Mátvás földbirtokosnak Klémer Miklós és társa ellen a dunacsébi határföldek tagosítása iránt.

10437/P. 1906. szám.

VÉGZÉS.

Ezen kereset alapján a dunacsébi urbéri természetű határföldekre a tagosítás megengedése tárgyában eljárás megindított, evégből is a helyszínen megejtendő nyomozásnak az irányban leendő foganatosítása végett, hogy forog-e fenn valamely a törvényben gyökerező avagy szerződésen alapuló oly gátló ok vagy körülmény, mely a tagosítás megengedését gátolja vagy kizárja, ugy a tagosítás alá vevendő külsőségek jogi természete mivelési ágak s netán még szükségesnek mutatkozó körülmények tisztázása, valamint Dunacséb község előljárósága által az eredeti kataszteri birtok-
ivek alapján a tagosítandó külsőségekről készített név- és birtokkimutatás összeállítására Molnár Géza kir. törvényszéki bíró kiküldetik.

Utastatik Dunacséb község előljárósága, hogy a név és birtokkimutatást Dunacséb község-házánál haladéktalanul közszemlére tegye ki.

Felhivatnak a Dunacséb község határában fekvő urbéri természetű földek birtokosai és tulajdonosai, hogy a közszemlére kitenni rendelt név- és birtokkimutatást tekintésük be s amennyiben annak helyessége tekintetében bármi kifogásaik vagy észrevételeik lennének, azokat legkésőbb a szavazásra alább kitűzött határidőn belül, illetve a szavazás megkezdése előtt a kiküldött bírónak szóval jelentsék be, avagy írásban terjesszék elő, amikor is a fel-
szólamlások által elintéztetni fognak.

Egyben a Dunacséb község határában fekvő urbéri természetű földek birtokosai meg-
szavaztatni rendeltetnek, hogy a tagosítás megengedését közülik kik akarják és kik ellenzik, mely ekként elrendelt szavazásnak Molnár Géza kiküldött kir. törvényszéki bíró általi foganatosításra Dunacséb község-házához határidőül **1906. évi október hó 20. napjának d. e. 8 órája kitűzetik**, a mely időre és a szavazáshoz az összes érdekelt birtokosok, — minden egyéb külön meghívó mellőzésével jelen végzés által oly figyelmeztetéssel és törvényes következmények terhe alatt hivatnak meg, hogy szavazati jogot csak a név- és birtokkimutatásban felvett birtokosok gyakorolhatnak és pedig vagy személyesen, vagy közjegyző, avagy községi előljáróság által kiállított vagy hitelesített meghatalmazások alapján megbízottjaik által.

Különösen figyelmeztetnek az érdekelt birtokosok arra, hogy mindazon birtokosok birtokai, akik szavazati jogukat bármi okból is nem gyakorolnák, illetve a szavazásban akár személyesen, akár megbízott útján részt nem vennének, azokról a törvényes gyakorlatnak megfelelőleg az vélelmeztetik, hogy a tagosítás megengedését óhajtják, akarják, miért is annak idején birtokaik a tagosítást óhajtók birtokához fognak számíttatni.

A keresetnek jegyzőkönyvi tárgyalására pedig ezen kir. törvényszék pertárába határidőül **1906. évi október hó 22. napjának d. e. 9 órája kitűzetik**, mely kereset tárgyalására a törvényes következmények terhe mellett megjelenésre Dunacséb község képviselőjében annak bírójá s az ezenel ügygondnokul kirendelt dr. Adámovich István ügyvéd és felperes megidéztenek.

Utastatik Dunacséb község előljárósága, hogy ezen végzés egy példányát a község-házánál haladéktalanul közszemlére tegye ki, a végzés tartalmát a községben szokásos módon (templom előtti hirdetés, dobszó, egyéni be-mondás) legalább három ízben bizonyos idő közökben a legkiterjedtebb módon tegye köz-hírré, adja a birtokosság tudomására.

Ugyanez utastatik Dunacséb község előljárósága is, hogy az ismert tartózkodásu, de Dunacsében nem lakó birtokosokat ezen végzés tartalmáról kérvényező költségére ajánlott levélben értesítse, az erről szóló postai feladó vévényeket és ezen végzésnek megfelelő módon történt közhírré tételeit igazoló községi bizonyítványt a szavazást megelőzőleg a kiküldött bírónak adja át.

Miről az érdekelték értesítetnek. 3—3

Ujvidéken, 1906. évi szeptember hó 3-án.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület **gépírónt** keres. Előnyben részesülnek azok, kik a német és szerb levelezésben, továbbá a gyorsírásban és esetleg a ::kereskedelmi:: könyvvitelben a kellő jártassággal bírnak.

Az elnökség.

439. sz. kig. 1906.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Ókér község képviselőtestületének 2/kgy. 1902. számú határozata folytán felkéretnek az alant irt munkálatokat elvállalni kívánó okleveles mérnök urak, hogy idevonatkozó ajánlataikat alulirt községi jegyzőnél **1906. évi október hó 31-ig** nyujtsák be.

I. Az Ókér község határában levő községi (közűlő) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzskönyv készítése, — mindez az 1890. I. t. cz. és a 610/kgy. 1897. számú vármegyei szabályrendelet rendelkezéseinek betartásával.

II. A vármegye 1191/kgy. 1900. számú építési szabályrendeletének 1. §-a értelmében a községbeli utcák és terek szabályozása céljából szabályozási vonalak megállapítása, erről térkép és a foglалásokról jegyzék készítése.

A költségvetések mindkét munkálatra külön és arra való figyelemmel készítendő, hogy a község a fuvarokat és munkásokat nem állítja vállalkozó mérnök rendelkezésére, de azoknak fel-fogadása körül kezére jár.

A szükséges cölöpöket, póznákat, karókat azonban a község szolgáltatja. Ókéren, 1906. szeptember hó 29-én.

Szmihá Kálmán, Dietrich Jakab,

jegyző 2—1 bíró.

4444. sz. k. ü. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség közhírré teszi, hogy a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki, valamint az apatini, a hódási és a kulai kir. járás-bírószági fogházakban elhelyezett letartóztatottnak az 1907. esetleg 1907—9. évi élelmezésének együttes biztosítása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak f. hó 2-án kelt 35420/I. M. III. sz. rendelete folytán **1906. évi október hó 23-án d. u. 3 órakor** a kir. ügyészség hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött újabb árlejtés fog megtartatni.

Bánatpénz 2000 korona.

Kikiáltási ár: 1 főtt étadagra 22 fillér, 1 adag 56 dkgrm. fekete kenyérre 10 fillér, együtt 32 fillér. 1 adag 112 dkgrm. fekete (bőjti) kenyérre 20 fillér.

A betegek részére kiszolgáltató étel, italok és étadagok pedig a miniszteri számvevőség által megállapított külön árjegyzék szerint.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a királyi ügyészségnél megtekinthetők.

Felhivatnak a vállalkozni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt, bélyegzett és bánatpénzzel, vagy megfelelő értékű államértékpapirokkal, vagy szintén megfelelő értékű, az állam által kamatbiztosított értékpapirokkal ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1906. évi október hó 23-án d. u. 3 óráig a zombori kir. ügyészségnél nyujtsák be, illetve a szóbeli árlejtésnél személyesen vagy meghatalmazottaik által képviselve jelenjenek meg.

Zombor, 1906. évi október hó 9-én.

A kir. főügyési helyettes szabadságon:

LINCZINGER GYULA,

3—1 kir. alügyész.

Hirdetmény.

A Zombori Kereskedelmi és Iparbank folyó évi október hó 1-étől magánszemélyektől elfogad betéteket és pedig:

egy évnél hosszabb időtartamra 4¹/₂%

félévi időtartamra 4¹/₄%

határozatlan időtartamra 4%

kamat mellett.

2000 koronánál kisebb összegeket 4³/₄%

A 10% betéti adót az időtartam betartása esetén a bank fizeti.

6—3

A hölgyek legszebb disze

a fehér és tiszta arcbőr,
ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hirneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibiros,
bőrvörösséget és mindennemű arctisztátalanságot
egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hőlgypor fehér, rózsza vagy krém színben doboza 1 kor. 20 fill. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utáztatoktól!

A bevásárlásnál csakis HAJÓS féle Aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertárban Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Kapható: Zomborban Német városi gyógyszertára. Szent-György tér,
Básmartonoson: Kamráth Jenő gyógyszerésznél. 10-9

3999/1906. sz.

Pályázati hirdetés.

Torzsa községében lemondás folytán megüresedett és évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhivom az ezen állást el-

nyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi október hó 28-áig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert az ezentul érkezőket figyelembe venni nem fogom,
Kula, 1906. október 2-án.

Radich,
szolgabíró.

2-2

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti „BÄCHER“-féle

„acélékéket és tégelyacél-eketestet vásárolja.“

A Bächer-féle **ekék** és **eketestek** kigazdák számára is készülnek és ugy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak. Az **ekefej** törhetetlen acélból készül, melyekért 5 évi szavatosságot vállalok.

Arjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök!
BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyár raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

== A MELICHÁR-féle cs. és kir. szabadalmazott ==
„UNICUM DRILL“

sorvetőgép, ugy célszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 13 évben 26,000-nél több ily gép adatott el.

Abrás leirással és arjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHÁR FERENC, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő: +46

SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

3662. sz. kig. 1906.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye bajai járáshoz tartozó Vaskút községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állással előleges havi részletekben felvehető 600 kor. évi fizetés jár.

Pályázati határidő **1906. évi október hó 25.**

Baja, 1906. szeptember hó 25-én.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

1214. szám. 1906.

Arverési hirdetés.

Atulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1906. évi 12745. számú végzése következtében dr. Czeisel Lajos József zombori ügyvéd által képviselt bajai kereskedelmi és iparbank javára Mihályi Ernő és neje zombori lakosok ellen 510 kor. s járulékaik erejéig 1906. évi július hó 21 én fogantatott kielégítési végrehajtás útján letoglalt és 1972 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1906. évi V. 975/4. számú végzése folytán 510 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi május hó 11-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 82 kor. 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adósok lakásán leendő eszközlésére 1906. évi október hó 19. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1906. október hó 1-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

A The Gresham

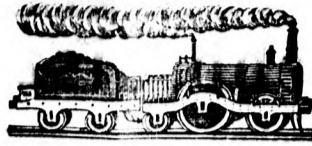
élet- és járadékbiztosító társaság fő-
ügynökségének képviselőjét

Falcione Gusztáv úrtól
Schlachter József úr
vette át.

3-1

Hivatalos helyisége **A Zombori I-só Önsegélyző Szövetkezet** hivatalában van.

A „GRESHAM“ vezér-
ügynöksége **Temesvár.**

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1906. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	gyorsv.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55		10.00
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52		6.37
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.28	9.39	1.26	9.08	6.26
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		10.26	6.53		12.58	8.18	
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.33	7.31	5.54
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.04		5.87
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.45		5.21
11.51	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.19		5.04
12.03	3.43	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.03		4.49
12.20	4.03	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.50	7.56	10.42		4.29

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza		
szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	
3.05	7.48	11.30		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.06		10.54	2.52	7.53
3.22	8.04	11.46		5.11	6.57	8.33		Röske		6.51		10.40	2.38	7.39
3.36	8.18	12.00		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38		10.28	2.25	7.27
3.50	8.31	12.13		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25		10.16	2.09	7.16
4.05	8.44	12.28		5.52	8.12	9.25		Palics		6.13		10.05	1.58	7.05
4.17	8.55	12.40		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00		9.54	1.47	6.55
5.00	10.25	2.02	6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.50			1.00	5.59
5.25	10.50	2.26		7.30				Tavankút		6.17			12.38	5.26
5.45	11.13	2.46		7.56				Bajnok		5.53	8.54		12.21	5.05
6.16	11.45	3.17		8.32				Nemes-Militics		5.02	8.28		11.45	4.16
6.30	11.59	3.31		8.50				érk.	ZOMBOR	ind.	4.40		11.80	3.56
7.20		4.00		8.13				Prigl.-Szent-Iván			8.16		10.55	3.51
7.37		4.13		8.23				Szonta			7.50		10.37	3.14
7.49		4.24		8.33				érk.	GOMBOS	ind.			10.27	2.73
9.18		5.25		9.30				ind.	ERDŐD	érk.			10.26	2.70
9.30		5.37		9.40				érk.	DÁLYA	ind.			9.17	2.03
													9.05	5.50

Oda			Kiskun-Halas—Bácsalmás—Rigyica			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	érk.	v. v.	v. v.	v. v.	
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-HALAS	érk.	5.44	2.27	10.24
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24
5.25	1.42	7.23		Mélykút		4.20	1.24	8.44
5.48	2.05	7.44		Rudics		4.00	1.11	8.15
5.56	2.13	7.52	érk.)	BÁCSALMÁS	(ind.	3.51	1.00	8.04
6.16	2.49	8.14	ind.)		(ér.	3.41	1.12	7.29
6.36	3.09	8.29		Madarász puszta		3.26	1.01	7.09
6.49	3.27	8.37		Bácsmadaras		3.18	1.01	6.59
6.57	3.35	8.44		Sanac puszta		3.11	1.03	6.42
7.17	4.00	8.53		Katymár		3.00	1.02	6.29
7.29	4.12	9.03		Legyen puszta		2.49	0.58	6.08
7.45	4.28	9.16	érk.	RIGYICA	ind.	2.35	0.40	5.50

Oda			Baja—Ujvidék			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	érk.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	6.50
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.42
4.25	7.45	1.38		Vaskút		8.31	2.59	6.26
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.00
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.35
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.12
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.28	4.40
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.16
6.25	9.41	3.23	érk.)	ZOMBOR (ét.)	(ind.	6.45	12.57	4.05
6.51		3.51	ind.)		(ér.	6.10	11.20	
6.57		3.57		Zombor-vásártér		6.03	11.13	7.00
7.07		4.07		Fernbach-szállás		5.54	11.04	6.52
7.16		4.16		Zsárkóvár		5.46	10.56	6.41
7.30		4.30		Ó-Sztrapár		5.32	10.42	6.32
7.49		4.49		Bresztovác		5.16	10.28	6.15
8.10		5.12		Hódságh		4.48	10.02	5.51
8.35		5.37		Parabuty		4.29	9.45	5.21
8.49		5.51		Paraga		4.08	9.25	4.43
9.16		6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	3.26	9.07	4.10
9.30		6.23		Bulkesz		3.12	8.55	3.21
9.45		6.38		Petrovác-Glozsán		3.01	8.44	3.06
10.10		7.03		Futtak		2.32	8.16	2.49
10.31		7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51	2.10
								1.30

Oda			Ó-Becse—Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56	12.43	7.31
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10
5.34	10.31	5.02		Csurogh		6.19	11.53	6.53
5.54	11.02	5.22		Zsablya		5.55	11.19	6.26
6.09	11.18	5.39		Goszpodince		5.29	10.46	6.11
6.32	11.45	6.02		Temerin		5.13	10.28	5.5
6.41	11.54	6.11		Járek		4.57	9.59	5.37
6.54	12.09	6.24	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.43	5.23
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.42	5.22
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	9.15	5.00

Oda			Szabadka—Baja			Vissza				
sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.			
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.08	12.48	6.20	10.28
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikéria		7.35	12.16	5.48	9.52
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Almás		7.13	11.55	5.27	9.22
6.09	11.51	3.00	8.14		Almás		6.58	11.40	5.12	9.06
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		6.33	11.15	4.47	8.38
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	5.55	10.40	4.12	7.52

Oda			Ujvidék—Vaskapu—Titel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	v. v.	sz. v.		
6.37	5.10		ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01	
7.00	5.37		érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38	
7.05	5.38		ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33	
7.31	6.07			Káty		5.06	2.15	
7.42	6.19			Tiszakálmánfalva		4.43	1.56	
7.57	6.39			Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41	
8.11	6.58			Vilova—Gardinovec		4.04	1.26	
8.24	7.16			Lok		3.48	1.14	
8.37	7.30		érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00	

Oda			Szeged-Rókus—Zenta			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	érk.	v. v.	sz. v.		
4.20	1.40		ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03	
4.40	2.04			Röske	ind.	8.36	5.43	
4.57	2.22		érk.	HORGOS	ind.	8.18	5.25	
4.58	2.35		ind.	HORGOS	érk.	7.57	5.08	
5.16	2.58			Bács-Martonos		7.39	4.50	
5.42	3.24			O-Kanizsa		7.25	4.35	
6.04	4.05			Adorján		6.56	4.07	
6.29	4.30		érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.40	

Oda			Hegyes-Feketehegy—Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	érk.	v. v.	v. v.	v. v.	
6.59	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22
7.21	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02
7.42	3.52	8.36		Kula		5.10	10.47	4.51
7.53	4.04	8.46		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30
8.06	4.34	9.04		Torzsa		4.33	10.13	4.19
8.32	5.04	9.28		Deszpot-Szt-Iván—Pivnicia		4.16	10.00	4.01
8.49	5.28	9.44		Szilbás		3.51	9.35	3.37
9.21	6.14	10.04		GAJDOBRA		3.40	9.24	3.26